

14.12.2020

5650/S/17251/20

Asia:

- 1 ESITUTKINTALAIN 3:3.2 TARKOITTAMA SELVITYS
TO 20.06.2019 - PE 12.06.2020
LOHJA

Tapahtuma-aika: TO 20.06.2019 - PE 12.06.2020
Paikkakunta: LOHJA

Asianomistaja:

KAVONIUS, JAANA HELENA

10.09.1966

ASIA: 1

Tapauspäätös:

ASIA: 1 14.12.2020 KUKKO, MARKKU
RIKOSYLIKONSTAPELI

Asiassa ei ole syytä epäillä rikosta, esitutkintaa ei toimiteta
Tutkinta päätetty.

Perustelu ja sovellettavat
lainkohdat:

ALKUTIEDOT:

Jaana Kavonius on 16.9.2020 lähettänyt Länsi-Uudenmaan poliisilaitokselle sähköpostin, jonka liitteenä on 15.6.2020 päivätty "Tietoturvan loukkausilmoitus, rikosilmoitus ja vaatimus rekisteröidyn tarkastusoikeuden käyttämisestä Lounais-Suomen AVI:ssa ja muut vaatimukset AVI:ssa" -kirje (jäljempänä kirje).

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos on siirtänyt Kavoniuksen sähköpostiviestin liitteineen Lounais-Suomen poliisilaitokselle, jossa Kavoniuksen kirjeestä on kirjattu tutkintailmoitus 5650/S/17251/20, jossa huomioidaan vain Kavoniuksen Lounais-Suomen Aluehallintoviraston ylitarkastaja Niina Tainioon kohdistamat epäilyt.

Kavoniuksen lähettämän kirjeen mukaan asianajaja Pontus Baarman ja lääkäri Ranan Rimon ovat lähettäneet keskenään salassa pidettäviä Kavoniuksen terveydentietotietoja suojaamattomalla sähköpostiyhteydellä. Kavoniuksen mukaan Baarmanilla ei edes ollut oikeutta lähettää potilastietoja Rimonille eikä Rimonilla ollut oikeutta alkaa käsitellä niitä. Lisäksi Baarmanin ja Rimonin toteuttama potilastietojen käsittely on muutenkin ollut Kavoniuksen mukaan tahallisesti rikollista. He ovat toimittaneet Baarmanin sähköpostiosoitteesta suojaamattomalla yhteydellä Rimonin laatimaksi väitetyn 20.6.2020 päivätyn lausunnon, jossa elimellisiä sairauksia on väitetty psyykkisiksi. Rimon ja Baarman ovat Kavoniuksen mukaan poistaneet kaikki häntä hoitaneiden lääkäreiden asettamat diagnoosit, vääristellyt/väärensivät hoitavien lääkärin (mm. erikoislääkäri Wallinin) lausuntojen sisältöä ja väittivät Kavoniuksen työkyvyttömyyden johtuneen työpaikan henkilösuhteista, vaikka asia ei ollut näin. Kavoniuksen mukaan Rimon, Baarman ja rikoksiin osallistuneet Kät Kemppe, asianajotoimisto Itäinen & Ojantakanen sekä Itäinen ja Ojantakanen olivat kieltäytyneet vastaamasta mihinkään Kavoniuksen omien potilastietojen

säilytys-, lähetys- ja käsittelytapaa ja käyttöoikeutta koskeviin kysymyksiin. Tämän lisäksi he olivat estäneet tietosuoja-asetuksessa säädetyn rekisteröidyn tarkastusoikeuden käyttämisen.

Kavoniuksen mukaan hän on tehnyt 13.8.2019 kantelun Lounais-Suomen aluehallintovirastoon koskien Ranan Rimoin toimintaa. Kavoniuksen mukaan kantelua on käsitellyt Niina Tainio, joka on tahallaan antanut kantelun odottaa kymmenen kuukautta ja tämän lisäksi hän on laiminlyönyt velvollisuutensa pyytää Rimonilta asiaa koskevaa selvitystä. Kavoniuksen mukaan "Tainio on tahallaan 10 kuukauden ajan mahdollistanut tahallisen tietosuoja- ja salassapitorikoksen ja tahallisen tarkastusoikeuden estämisen jatkamisen Rimonille, Baarmanille, Kempille, Itäiselle ja Ojantakaselle EU:n tietosuoja-asetuksen, lain potilaan asemasta ja oikeuksista, Lääkäriliiton ohjeen ja lain terveydenhuollon ammattihenkilöistä vastaisesti ja Tainio pyrkii rikollisella toiminnallaan tahallaan

1) estämään kokonaan ja sabotoimaan kantelun käsittelyn

2) estämään lakisääteisen virkavelvollisuutensa vastaisesti AVI:lle kuuluvien valvontasanktioiden toteutumisen estääkseen tahallisilla kanteluasian estämisillään ja laiminlyönneillään Rimonia ja samalla hänen rikoskumppaneitaan Kemppiä, Baarmania, Itäistä ja Ojantakasta joutumasta korvaus- ja rikosvastuuseen".

Tämän lisäksi Kavonius on ilmoittanut tutkintapyyntönsä seuraavaa:

"Rimon on 14.8.2019 ja 24.10.2019 ilmoittanut vastaavansa potilastietojeni käsittelyä koskevassa asiassa pelkästään AVI:lle ja myös Baarman, Itäinen ja Kemppi kieltäytyneet kokonaan vastaamasta ja Ojantakanen 24.7.2019 lähettämässään s-postissa valehdellut tarkastusoikeuden estämistä, potilastietojen vääristelyä, suostumuksetonta sivulliskäyttöä ja suojaamattomalla s-postilla lähettämistä EU:n tietosuojanormien vastaiseksi, mikä kaikkien heidän toimintansa on lainvastaista, rikollista toimintaa. Tainio on saanut tietoonsa osana kanteluni asiakirjoja Rimoin 14.8.2019 ja 24.10.2019 viestit (jossa Rimon kertoo vastaavansa potilastietoasiassa vain AVI:lle), Baarmanin ja Ojantakasen 5.7.2019 -24.7.2019 viestit, Itäisen vastaamattomuuden ja Kempille lähettämäni tiedustelut (joihin ei ole vastattu). Sen jälkeen Tainio on rikollisella tahallisella laiminlyönneillään ilman hyväksyttävää syytä kieltäytynyt kokonaan selvittämästä kanteluani lainkaan ja tahallaan 10 kuukauden ajan laiminlyönyt pyytää Rimonilta mitään selvitystä pyrkien rikoksellaan siihen, että Rimon, Kemppi, Baarman, Itäinen ja Ojantakanen voivat jatkaa rikollista tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuden estämistä ja salassapito-, tietosuoja- ja virkarikostaan. Tainion virkarikoksen seurauksena tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuteni on estynyt 20.6.2019 lukien kokonaan ja vuoden ajan ja Tainion törkeän virka-aseman väärinkäyttämisen päätavoitteet ovat

1) AVI:lle ja Tainiolle kuuluvan kanteluasian käsittelyn tahallinen estäminen

2) Rimoin, Kempin, Baarmanin, Itäisen ja Ojantakasen tietosuoja- ja salassapitorikokseen osallistuminen ja sen toteutuksessa avustaminen.

3) Rekisteröidyn tarkastusoikeuden estäminen yhdessä Rimoin, Kempin,

Baarmanin, Itäisen ja Ojantakasen kanssa ja se, että Rimon ei vastaa KENELLEKÄÄN potilastietoasiassani (kun ilmoitti 14.8.19 ja 24.10.19 vastaavansa vain AVI:lle ja Tainio huolehti siitä, että Rimon ei vastaa koskaan kenellekään, kun Tainio on kieltäytynyt edes kysymästä mitään selvitystä Rimonilta.

4) EU:n tietosuojalainsäädännön ja potilastietosuojanormien tahallinen rikkomisen ja rikkomisen mahdollistaminen yhdessä Rimonin, Kempin, Baarmanin, Itäisen ja Ojantakasen kanssa.

5) Rimonin, Kempin, Baarmanin Itäisen ja Ojantakasen törkeiden rikosten peittäminen, mahdollistaminen ja niihin säädettyjen rangaistusten ja korvausvastuiden toteutuksen tahallinen estäminen."

Tämän lisäksi Kavoniuksen tutkintapyyntöön mukaan Tainio on

"1) edistänyt tarkoituksellisesti eriarvoisuutta, estänyt tahallaan oikeusturvani toteutumista lääkäriä koskevassa kanteluasiassa ja potilastietojeni poikkeuksellisen törkeää ja pitkäkestoista rikollista loukkaamista koskevassa asiassa tahallaan ja syrjinyt minua virkatehtävässään kanteluni käsittelyssä rangaistavaksi säädetyllä tavalla.

2) estänyt kokonaan kantelun normaalin käsittelyn.

3) makuuttanut kanteluani ja petoksellisesti valehdellut minulle muka "käsittlevänsä" kanteluani, vaikka hänellä ei ollut alun perinkään tarkoitusta käsitellä yhtään mitään, vaan valehdella minulle asian muka olevan käsittelyssä, vaikka se oli hänellä virkarikollisessa makuutuksessa.

4) estääkseen kanteluasian selvittämistä ja mahdollistaakseen törkeitä Baarmanin, Kempin, Rimonin, Itäisen ja Ojantakasen rikoksia, Tainio on tahallaan suoranaisesti estänyt asian selviämistä laiminlyömällä tahallaan kanteluasiassa pyytää Rimonilta mitään selvitystä. Tainion "selvittäminen", jota tehdään ilman selvitystä, ei ole mikään "selvitys" eikä kanteluasian laillinen käsittelytapa."

Kavonius katsoo Tainion syyllistyneen teollaan törkeään virka-aseman väärinkäyttämiseen.

Tämän lisäksi Kavonius on epäillyt Tainion syyllistyneen myös syrjintään. Tätä koskien hän on tutkintapyyntössään lausunut seuraavaa: "Tainio on tuomittava syrjinnästä, koska Tainio 13.8.2019 lukien yleisönpalvelussa, virkatoiminnassa ja julkisessa tehtävässä ilman hyväksyttävää syytä ei palvele minua yleisesti noudatettavilla ehdoilla ja on asettanut minut ilmeisen eriarvoiseen ja muita kantelijoita olennaisesti huonompaan asemaan vammaisuuteni, terveydentilani, yhteiskunnallisen mielipiteen, ammatillisen lakimiestoimintani ja muun näihin rinnastettavan seikan eli EIS 13 artiklan reaalisen käytön ja myös kantelun kohteena olevan Rimonin asuinpaikan perusteella siten, että Lounais-Suomen AVI:ssa en ole missään vaiheessa Tainion rikollisen toiminnan takia saanut kanteluni käsittelyssä sitä laillista palvelua, johon olen ollut oikeutettu alueellisen yhdenvertaisuuden virkavelvollisuuden perusteella Turussa Tainion käsittelyssä samalaatuisena kuin olen saanut kantelupalvelua Etelä-Suomen

AVI:ssa ylitarkastaja Teemu Tuomarilalta. Normaaliehdot ja syrjimättömyyden kriteerit määrittelee edellä selostettu laki, AVI:en julkiset toimintaperiaatteet ja Tuomarilan tuottaman palvelun laatu."

KAVONIUKSEN POLIISILLE TOIMITTAMAT LIITTEET

Kavonius on toimittanut poliisille huomattavan määrän erilaisia asiaan liittyviä liitteitä, jotka on huomioitu asian käsittelyssä. Tutkintapyyntöön mukaan asiaan liittyvät seuraavat liitteet: "7. Todisteet ja niiden merkitys Tainion virka-, syrjintä-, yllytys- ja avunantorikoksen kannalta

1) Rimonin laatimaksi väitetty 20.6.2019 päivätty lausunto ja Baarmanin suojaamaton s-posti, jolla Baarman sen toimitti

2) Aidot potilastietoni (näky, että Baarmanin ja Rimonin 20.6.2019 laatimassa "lausunnossa" mikään ei pidä paikkansa)

3) Prof. Putuksen lausunto, jossa todetaan kaikki ne pysyvät vakavat vauriot terveydentilalleni, joita Rimonin ja Baarmanin 20.6.2019 lausunnon mukaan ei muka ole "olemassa"

4) 13.8.2019 vireille tulleen kanteluni kantelukirjelmä lisäyksineen (1.11.19, 30.12.19 ja 1.1.2020). Niistä näky, a) miten törkeästä tietosuojaloukkauksesta Baarmanin, Kempin ja Rimonin rikoksessa ja kanteluasiassa on kyse, b) kantelun vireilletulon ajankohta 14.8.2019 eli Tainion makuuttaneen 10 kuukautta kanteluani ja estäneen 20 kuukautta sen Rimonin rikollisen toiminnan selvittämistä tahallaan, c) näky, että mikään Baarmanin ja Rimonin 20.6.2019 lausunnossa ei pidä paikkansa)

5) Wallinin 12.8.2019 lausunto Rimonia koskevassa kanteluasiassa Wallinin lausuntojen ja muiden potilastietojeni vääristelystä

6) Baarmanin 5.7.2019 vastaus, jossa hän kieltäytyy laittomasti vastaamasta mitään potilastietojeni käsittelyä ja suojaamatonta s-postitoimitusta koskevassa asiassa

7) Ojantakasen 24.7.2019 vastaus, jossa hän valehtelee suojaamattoman s-postin käyttöä, potilastietojen vääristelyä, suostumuksetonta sivulliskäsittelyä ja tarkastusoikeuden estämistä EU:n tietosuojanormien mukaiseksi.

8) Viestit, joilla olen tiedustellut Kempiltä Baarmanin 26.6.20019 viestin lähetystapaa ja joihin Kemppi ei ole vastannut.

9) Rimonin vastaukset 14.8.2019 ja 24.10.2019, jossa hän ilmoittaa, että vastaa vain AVI:n selvitysvaatimukseen ja kieltäytyy vastaamasta minulle mitään omien potilastietojeni käsittelyä koskevassa asiassa sekä minun hänelle lähettämät kysymykset, joihin en ole saanut Rimonin, Baarmanin, Itäisen, Ojantakasen ja Tainion rikollisen toiminnan vuoksi vastauksia 10 kuukauteen, vaikka minulla potilaana ja lausumisen kohteena on ehdoton tiedonsaantioikeus.

10) Tainion 12.6.2020 s-posti, jossa Tainio ilmoittaa makuuttaneensa tahallaan kanteluani 10 kuukautta ja laiminlyöneensä 10 kuukautta pyytää mitään

selvitystä Rimonilta eikä vastauksessaan edes kerro syytä laiminlyönnilleen ja reklamaation Tainion rikollisesta toiminnasta, johon hän ei ole vastannut.

Estämällä tahallaan selvityksen pyytämisen Rimonilta, Tainio tahallisuella virkarikoksellaan huolehti siitä, että

- 1) Rimon ei ole vastaa potilastietosuojaloukkausta koskevassa asiassa koskaan kenellekään. Rimon kieltäytyi vastaamasta minulle ja ilmoitti vastaavansa vain AVI:le. Tainio huolehti siitä, että ei pyydetä lainkaan Rimonilta vastausta, jolloin tämä rikollinen eläköitynyt potilastietosuojan loukkaajalääkäri ei siis vastaa koskaan kenellekään eli Tainio on jo 10 kuukautta tahallaan avustanut Rimonia rikoksen jatkamisessa.
- 2) Minut erehdytetään Tainion erehdyttämänä luulemaan, että kanteluani käsitellään, vaikka sitä Tainio pelkää makuutti.
- 3) Tainion virkarikoksen tavoitteen on makuuttaa asiaani vähintään vuosi ja sitten "pullauttaa" muka "käsitelty" asia ulos AVI:sta "päätöksenä", jossa AVI:n "selvityksissä" muka "ei ole "havaittu" mitään loukkausta. Ei ole havaittu, koska tosiasiaa virkarikollinen tarkastaja Tainio ei selvittänyt yhtään mitään, vaan tahallaan osallistui avunantajana ja yllyttäjänä Rimonin, Kempin, Baarmanin, Itäisen ja Ojantakasen rikoksiin ja esti niiden selvittämistä kantelumenettelyn tarkoituksen vastaisesti."

ALUEHALLINTOVIKASTON VASTINE:

Lounais-Suomen poliisilaitos on pyytänyt 5.11.2020 lähetyllä vastinepyynnöllä Lounais-Suomen aluehallintoviraston ylitarkastaja Tainiolta vapaaehtoisuuteen perustuvan vastineen Kavoniuksen kirjeessä esittämistä väitteistä.

Ylitarkastaja Tainio on antanut 25.11.2020 päivätyn vastineen, josta ilmenee muun muassa seuraavaa:

"Kiistan syyllistyneeni mihinkään Jaana Kavoniuksen esittämistä rikoksista ja pidän Kavoniuksen esittämiä väitteitä perusteettomina.

Kavoniuksen kirjoituksissaan esittänyt minun mm. "tahallaan makuuttaneen" hänen kanteluasiansa. Olen palannut töihin noin vuoden kestäneeltä virkavapaalta samoihin aikoihin elokuun 2019 lopussa kuin Kavoniuksen lääkäri Ranan Rimonin toimintaa koskeva kantelu on saapunut Lounais-Suomen aluehallintovirastolle. Töihin paluuni yhteydessä yksikköme lakimiesten työnjakoa muutettiin siten, että työlistalleni tuli noin 130 eri käsittelyvaiheissa olevaa kantelu- ja valvonta-asiaa, minkä lisäksi uusia asioita tulee käsiteltäväkseni kuukausittain noin 10-15. Käsiteltävänäni olevien asioiden määrä oli ja on edelleen erittäin suuri (yli kaksinkertainen siihen tilanteeseen nähden, kun jäin virkavapaalle) ja luonnollisestikin näin moneen asiaan perehtyminen virkavapaan jälkeen vie aikaa. Olen kuitenkin ehtinyt perehtyä Kavoniuksen aluehallintovirastolle 26.8.2019 saapuneeseen kirjoitukseen alustavasti syksyn 2019 aikana.

Aluehallintoviraston työtilanne on ollut ja on edelleen varsin ruuhkautunut, eikä

alun perin kanteluasiaan työparikseni nimetty lääkäri ehtinyt perehtyä Kavoniuksen kanteluun, vaan asia siirrettiin vastikään aluehallintovirastossa aloittaneen lääkärin työställe vuoden 2019 ja 2020 vaihteessa. Tässä vaiheessa Kavonius oli täydentänyt kanteluaan kahteen kertaan lisämateriaalilla.

Kavonius on täydentänyt kanteluaan varsin runsaalla uudella materiaalilla kevään 2020 aikana. Tästä huolimatta asian alkuarviointi saatiin tehtyä kesään mennessä. Kavoniuksen kantelusta on kevään ja alkukesän aikana keskusteltu myös aluehallintoviraston toisen lakimiehen kanssa. Kavonius on tämän jälkeen kesäkuun 2020 aikana lähettänyt aluehallintovirastolle uusia kirjoituksia, joissa Kavonius mm. edelleen täydentää kanteluaan, ilmoittaa tekevänsä rikosilmoituksia useista henkilöistä, vaati vahingonkorvauksia, esittää minun olevan esteellinen käsittelemään hänen kanteluaan ja pyytää kanteluasiansa käsittelyyn liittyviä asiakirjoja. Kesäkuun 2020 aikana Kavoniuksen esteellisyysväitteeseen on annettu ratkaisu, hänen asiakirjapyyntöönsä ja muihin kysymyksiinsä sekä vahingonkorvausvaatimukseensa on vastattu (vastaukset liitteenä).

Kavonius on kantelussaan esittänyt lääkäri Ranan Rimoin ja lukuisien muiden henkilöiden syyllistyneen erinäisiin rikoksiin. Kavonius on lähettänyt kirjoituksiaan aluehallintoviraston lisäksi useille muille viranomaisille. Aluehallintovirasto ei pääsääntöisesti käsittele kantelua, joka koskee samaa asiaa, joka on jonkun toisen toimivaltaisen viranomaisen selvittävänä, eikä aluehallintovirasto myöskään ole toimivaltainen ottamaan kantaa rikosasioihin. Olen elokuun 2020 aikana selvittellyt muun muassa poliisilta ja tietosuojavaltuutetun toimistolta, onko Kavoniuksen asian käsittely Rimoin osalta vireillä jommassakummassa viranomaisessa. Sekä poliisilta että tietosuojavaltuutetulta saamani vastauksen mukaan Kavoniuksen asioiden arviointi oli vielä kesken, sillä Kavoniuksen kummallekin viranomaiselle lähettämä materiaali oli hyvin laaja.

Tämän jälkeen Kavonius on jälleen elokuun lopun, syyskuun, lokakuun ja marraskuun 2020 aikana lähettänyt aluehallintovirastolle suuren määrän asiakirjoja. Kirjoituksia on saapunut useana päivänä ja enimmillään aluehallintovirasto on vastaanottanut asiakirjoja yhden päivän aikana noin 1500 sivua.

Aluehallintovirasto joutuu asettamaan tehtäviään kiireellisyysjärjestykseen, minkä vuoksi vähemmän kiireellisiksi arvioidut kanteluasiat voivat joutua odottamaan käsittelyvuoroaan. Sellaiset valvonta-asiat, joissa on syytä epäillä potilas- tai asiakasturvallisuuden vaarantumista tai joissa on kyse merkityksellisemmistä ja laajakantoisemmista asioista, priorisoidaan yksittäisten kanteluasioiden edelle. Aluehallintovirasto on myös joutunut kevättalvesta 2020 lähtien joutunut priorisoimaan koronatilanteen edellyttämät tartuntatautien torjuntaan liittyvät tehtävät muiden asioiden käsittelyn edelle. Lisäksi on syytä huomioda, että aluehallintovirastossa on vireillä huomattavasti Kavoniuksen kantelua vanhempia kantelu- ja valvonta-asioita, eikä Kavoniuksen kantelu ole ainoa asia, jonka käsittely on vienyt aikaa.

Kavoniuksen asiaa on kuitenkin pyritty aluehallintovirastossa käsittelemään niin nopeasti, kuin se tässä tilanteessa on ollut mahdollista ottaen huomioon kanteluun liittyvä poikkeuksellisen runsas asiakirjojen ja täydennyskirjoitusten määrä. Kantelun arviointia on hidastanut asiakirjojen määrän lisäksi se, että

kantelija on toimittanut aluehallintovirastolle myös sellaista materiaalia, joka ei suoraan liity kantelun kohteena olevan lääkärin toimintaan.

Mitä tulee Kavoniuksen väitteeseen siitä, että olisin laiminlyönyt velvollisuuteni pyytää Rimonilta selvitystä, todettakoon, että hallintolain 53 b §:n 1 momentin mukaan valvova viranomainen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aihetta. Kyseinen säännös ei edellytä selvityksen pyytämistä kantelun kohteelta, vaan kantelu voidaan tapauskohtaisen arvion perusteella käsitellä myös summaarisemmassa menettelyssä.

Valvovan viranomaisen tulisi harkita tapauskohtaisesti, millaisia toimenpiteitä yksittäinen kantelu edellyttää. Kantelut voivat sisältää useita eri kysymyksiä, joiden kohdalla laillisuusvalvonnalliset selvittämistarpeet voivat vaihdella. Jotkut kanteluperusteista voivat esimerkiksi edellyttää täysimittaista tutkintaa (toisin sanoen mm. selvityksen pyytämistä), kun taas toiset voivat jäädä summaarisemman käsittelyn kohteeksi. Kanteluiden käsittelyssä on kyse valvovan viranomaisen suorittamasta laillisuusvalvonnasta. Kaikkiin laissa säädetystä menettelystä poikkeamisiin ei tarvitsisi puuttua samalla tavalla. Virheen merkittävyydellä olisi merkitystä arvioitaessa sitä, millaisiin toimenpiteisiin asiassa olisi lain noudattamisen turvaamisen vuoksi tarpeen ryhtyä.

Tilanteessa, jossa saman sisältöinen hallintokantelu on tehty useammalle valvovalle viranomaiselle, nämä voisivat keskenään ratkaista, mikä viranomainen tutkii kantelun.

Näin ollen valvovalla viranomaisella on harkintavaltaa sen suhteen, mihin toimenpiteisiin kantelun perusteella ryhdytään, eikä hallintolaki välttämättä edellytä kirjallisen selvityksen pyytämistä kantelun kohteelta, vaan asia ratkaistaan tapauskohtaisesti kantelun perusteella tehtävän arvion perusteella. Kuten edellä on todettu, Kavoniuksen kantelun alkuarviointia on hidastanut asiakirjojen ja niissä esitettyjen väitteiden poikkeuksellisen runsas määrä. Kirjoituksia on osoitettu myös muille toimivaltaisille viranomaisille, eikä aluehallintovirasto pääsääntöisesti käsittele samaa asiaa kantelumenettelyssä, mikäli se jo on toisen viranomaisen käsiteltävänä. Ratkaisua Kavoniuksen kanteluasiassa ei vielä ole annettu, sillä asian alkuarvion tekeminen on runsaasta materiaalista ja täydennyksistä johtuen vienyt aikaa. Lisäksi aluehallintovirasto on joutunut priorisoimaan kiireellisemmät asiat vähemmän kiireellisten asioiden edelle. Tällä hetkellä asiassa on lähetetty selvityspyyntö kantelun kohteena olevalle lääkärille."

Lounais-Suomen aluehallintovirastosta on lisäksi toimitettu Lounais-Suomen poliisilaitokselle 30.6.2020 päivätty vastaus, joka on osoitettu OTK Jaana Kavoniukselle.

Vastauksesta ilmenee seuraavaa:

"Korvausvaatimuksenne 15.6.2020. Olette Lounais-Suomen aluehallintovirastolle 15.6.2020 saapuneessa sähköpostiviestissä "Tietoturvan loukkausilmoitus, rikosilmoitus ja vaatimus rekisteröidyn tarkastusoikeuden käyttämisestä Lounais-Suomen AVI:ssa ja muut vaatimukset AVI:ssa" kohdassa 4 sivulla 6 esittänyt korvausvaatimuksen Lounais-Suomen

aluehallintoviraston ylitarkastaja Niina Tainiolle ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Vaatimuksenne mukaan Tainio ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto (valtio) ovat korvausvastuussa virheellisellä rekisterinpidolla ja salassapito- ja tietosuojarikosten mahdollistamisella aiheutetusta taloudellisesta ja aineettomasta vahingosta:

1. tietosuoja-asetuksen 82 artiklan perusteella virheellisellä rekisterinpidolla aiheutetusta koko vahingosta ja aineettomasta vahingosta,
2. vahingonkorvauslain perusteella vahingosta ja
3. rikosperusteella vahingosta ja aineettomasta vahingosta.

Vaatimuksenne mukaan Tainio on toiminut avunantajana vuoden ajan jatkettussa salassapito- ja tietosuojarikoksessa, jonka aiheuttamasta aineettomasta ja muusta vahingosta Tainio, AVI- ja valtio vastaavat. Lisäksi Tainio, AVI ja valtio ovat korvausvastuussa Tainion virkarikoksella aiheutetusta viiveestä kantelunne käsittelyssä, yhdenvertaisuuden loukkauksista ja siitä, että tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuden tahallinen estäminen ja törkeät potilastietojen loukkaukset ovat jatkuneet vuoden Tainion tahallisen virkarikoksen takia.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kiistää vaatimuksenne perusteeltaan siltä osin, kun vaatimuksenne kohdistuu tai voisi kohdistua Lounais-Suomen aluehallintovirastoon tai aluehallintoviraston virkamies Niina Tainioon. Siltä osin, kun vaatimuksenne mahdollisesti kohdistuu Etelä-Suomen aluehallintovirastoon, tulee teidän esittää vaatimuksenne Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Tämä asiakirja on viranomaisten julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 25 kohdan nojalla salassa pidettävä." Vastauksen ratkaisijana on toiminut Heikki Mäki ja esittelijänä Katja Paakkola.

Tämän lisäksi Lounais-Suomen aluehallintovirasto on toimittanut 25.6.2020 päivätyn esteellisyysvaatimusta koskevan päätöksen, joka on osoitettu Jaana Kavoniukselle. Päätöksestä ilmenee seuraavaa:

"Esteellisyysvaatimuksenne

Olette Lounais-Suomen aluehallintovirastolle 15.6.2020 saapuneessa sähköpostissa katsonut ylitarkastaja Niina Tainion olevan esteellinen käsittelemään kanteluasiaanne aluehallintovirastossa, sillä kerrotte tehneenne rikosilmoituksen Tainion toiminnasta asiaanne käsittelyssä.

Hallintolain 28 §:ssä on säädetty esteellisyysperusteista ja hallintolain 29 §:ssä on säädetty esteellisuuden ratkaisemisesta. Hallintolain 29 §:n mukaan virkamiehen esteellisyyttä koskeva kysymys on ratkaistava viipymättä. Virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään.

Esimerkiksi eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisukäytännössä on katsottu, ettei virkamies tule esteelliseksi virkatoiminnassaan vain sen vuoksi, että hänen virkatoimensa kohteena oleva asianosainen on kannellut tästä

14.12.2020

SALASSA PIDETTÄVÄ

JulkL (621/1999) 24.1 §:n 6, 25 k

Muun lain (____/____) §:n ____

5650/S/17251/20

virtratoimesta tai tehnyt sitä koskevan rikosilmoituksen. Esteellisyyden syntymiseen vaaditaan virkamiehen ja asianosaisen välien kärjistyminen niin vakavasti, että se saattaa virkamiehen puolueettomuuden asian käsittelyssä perustellusti kyseenalaiseksi.

Katsomme, ettei ylitarkastaja Niina Tainio ole esteellinen käsittelemään kanteluasiaanne pelkästään sillä perusteella, että olette tehnyt rikosilmoituksen.

Esteellisyyttä koskevaan päätökseen ei hallintolain 29 §:n 3 momentin mukaan saa hakea erikseen oikaisua eikä muutosta valittamalla."

Asian on ratkaissut Katja Paakkola ja esittelijänä on toiminut Niina Tainio.

PÄÄTÖS:

Esitutkintaa ei aloiteta, koska ilmoitustietojen ja muun selvityksen perusteella esiin ei ole tullut sellaisia seikkoja, joiden perusteella poliisilla olisi syytä epäillä asiassa rikosta. (Esitutkintalaki 3 luku 3 § 1 mom.)

PERUSTELUT:

Rikoslain 40 luvun 10 §:n (12.7.2002/604) mukaan tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta on tuomittava, jos virkamies virkaansa toimittaessaan huolimattomuudesta muulla kuin 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

Huolimattomuus kuvaa sitä, että virkamies ei ole noudattanut teko-olosuhteissa vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta ja sen vuoksi menetellyt virkavelvollisuuden vastaisesti.

Huolimattomuus voi ilmetä hyvin monella tavalla, kuten tehtävien laiminlyöntinä, esimerkiksi tehtävien kokonaan tekemättä jättämisenä, määräaikojen noudattamatta jättämisenä tai aiheettomana viivyttelynä taikka tehtävien virheellisenä suorittamisena, esimerkiksi selvästi vääränä lain tai muiden säännösten soveltamisena.

Rikosoikeudellinen vastuu harkintavaltaa sisältäneestä virkatoimesta voi tulla kyseeseen vain, jos harkintavaltaa selvästi käytetään väärin, eli joko toiseen tarkoitukseen kuin säännöksellä on tarkoitettu tai ylitetään säännöksen soveltamisala. (Rikosoikeus 2008; Tapio Lappi-Seppälä, Kaarlo Hakamies, Pekka Koskinen, Martti Majanen, Sakari Melander, Kimmo Nuotio, Ari-Matti Nuutila, Timo Ojala, Ilkka Rautio)

Rikoslain 11 §:n mukaan (885/2009) syrjinnästä on tuomittava muun muassa se, joka virkatoiminnassa ilman hyväksyttävää syytä ei palvele jotakuta yleisesti noudatettavilla ehdoilla tai asettaa jonkun ilmeisen eriarvoiseen tai muita olennaisesti huonompaan asemaan, rodun, kansallisen tai etnisen

alkuperän, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen, perimän, vammaisuuden tai terveydentilan taikka uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella.

Oikeuskirjallisuuden perusteella syrjinnällä tarkoitetaan muun muassa jonkun kohtelemista epäsuotuisammin kuin muita vertailukelpoisessa tilanteessa tai sellaisen näennäisesti puolueettoman päätöksen tekemistä, joka saattaa jonkun erityisen epäedulliseen asemaan muihin vertailun kohteena oleviin nähden taikka henkilön tai ihmisryhmän arvon tarkoituksellista ja tosiasiallista loukkaamista siten, että luodaan halventava tai nöyryyttävä ilmapiiri. Syrjinnän rangaistavuus edellyttää tahallisuutta. Syrjivästä menettelystä voidaan rangaista, vaikka tekijä olisi itse pitänyt erottelevan käytöksensä syytä hyväksyttävänä. Tahallisuus edellyttää ainoastaan tietoisuutta syrjintäperusteen olemassaolosta ja merkityksen antamista sille henkilön kohtelussa.

Hallintolain 27 §:n (434/2003) mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Hallintolain 29 §:n mukaan virkamiehen esteellisyyttä koskeva kysymys on ratkaistava viipymättä. Virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään.

Esitutkintalaki 3 luku 3 §:n 1 momentin (805/2011) mukaan poliisin on toimitettava esitutkinta, kun sille tehdyn ilmoituksen perusteella tai muutoin on syytä epäillä, että rikos on tehty.

Hallituksen esityksen (HE 222/2010 vp) mukaisesti rikosta on syytä epäillä, kun huolellisesti asioita harkitseva ihminen havaintojensa perusteella päätyy tällaiseen tulokseen. Pelkkä poliisille tehty tutkintapyyntö ei ilman muuta johda esitutkinnan käynnistymiseen, koska säädös jättää esitutkintaviranomaiselle harkintavaltaa. Väitteelle rikoksen tapahtumisesta on esitettävä asianmukaiset konkreettiset perusteet. Esitutkinnan aloittamista harkittaessa on huomioitava, että esitutkinnan tarkoituksena on nimenomaan rikosten tutkiminen, ei mahdollisten muiden oikeudellisten erimielisyyksien selvittäminen. Tutkintakysymyksen arviointi tehdään kustakin yksittäistapauksesta ilmenevien seikkojen perusteella.

Jaana Kavoniuksen kirjeessä esittämistä väitteistä tai kirjeeseen liitetyistä liitteistä taikka ylitarkastaja Tainion antamasta vastineesta ei tule esiin sellaista, jonka perusteella poliisilla olisi syytä epäillä ylitarkastaja Niina Tainion tai muiden Lounais-Suomen aluehallintoviraston virkamiesten syyllistyneen tuottamukselliseen virkavelvollisuuden rikkomiseen, syrjintään tai muuhun rikosoikeudellisesti rangaistavaan tekoon Kavoniuksen kanteluasian käsittelyn yhteydessä.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston asiassa antamasta vastineesta käy ilmi, että Kavoniuksen kanteluasian käsittely ja ratkaisu on viivästynyt muun muassa Kavoniuksen toimittaman asiaan liittyvän lisämateriaalin ja täydennysten johdosta.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on vastineessa tuonut esiin, että Kavoniuksen on esimerkiksi elokuun lopun, syyskuun, lokakuun ja marraskuun 2020 aikana

lähettänyt aluehallintovirastolle suuren määrän asiakirjoja. Kirjoituksia on aluehallintoviraston mukaan saapunut useana päivänä ja enimmillään aluehallintovirasto on vastaanottanut asiakirjoja yhden päivän aikana noin 1 500 sivua. Kavonius on toimittanut myös poliisille huomattaman määrän asiaan liittyvää materiaalia.

Kavoniuksen asia on myös ollut käsiteltävänä eri viranomaisissa, mikä osaltaan vaikuttaa asian käsittelyyn ja voi viivästyttää ratkaisun antamista. Lounais-Suomen aluehallintovirasto on myös todennut, että he ovat joutuneet priorisoimaan kiireellisemmät asiat vähemmän kiireellisten asioiden edelle.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston vastineen mukaan tällä hetkellä Kavoniuksen asiassa on lähetetty selvityspyyntö kantelun kohteena olevalle lääkärille. Lisäksi vastineesta ja poliisille toimitetuista liitteistä käy myös ilmi, että Kavoniukselle on annettu vastaukset ja päätökset hänen esittämänsä esteellisyyshäilytteen, hänen asiakirjapyyntönsä, muihin kysymyksiin sekä hänen vahingonkorvausvaatimukseensa.

Kavonius on myös tutkintapyyntönsänsä tuonut esiin, että ylitarkastaja Tainio ei ole pyytänyt kantelun kohteena olevalta lääkäriltä tarvittavaa selvitystä. Hallintolain 53 b §:n 1 momentin mukaan valvova viranomainen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aihetta. Kyseinen säännös ei välttämättä edellytä selvityksen pyytämistä kantelun kohteelta. Harkinnan siitä, mitkä toimenpiteet ovat asian selvittämisen kannalta tarpeellisia tekee viranomainen, ei kantelun tekijä. Aluehallintoviraston vastineesta käy myös ilmi, että asiassa on lähetetty selvityspyyntö kantelun kohteena olevalle lääkärille.

Kavoniusta tai hänen kanteluasiansa ei ole syytä epäillä asetetun eriarvoiseen tai muita olennaisesti huonompaan asemaan eikä ole syytä epäillä ylitarkastaja Tainion jättäneen palvelematta Kavoniusta rikoslain syrjintäsäännöksen tunnusmerkistön edellyttämällä tavalla.

Kuten jo edellä on todettu, kanteluasian käsittely on viivästynyt asian laajuudesta ja aluehallintoviraston ruuhkautuneesta työtilanteesta johtuen, eikä esiin ole tullut seikkoja, joiden perusteella olisi syytä epäillä, että viivästyminen olisi johtunut Kavoniukseen kohdistuvasta syrjinnästä.

Kavoniuksen kirjeessä esille tuomassa asiassa on kysymys lähinnä virkamiesten päätöksentekoon liittyvästä kantelumenettelyn piiriin kuuluvasta asiasta, jossa toimivaltainen viranomainen on Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n (25.2.2000/193) nojalla oikeuskansleri, joka valvoo tuomioistuinten ja muiden viranomaisten toimintaa sekä Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 1 luvun 1 §:n (14.3.2002/197) nojalla oikeusasiamies, joka valvoo tuomioistuinta ja muita viranomaisia sekä virkamiehiä, julkisyhteisön työntekijöitä ja muitakin julkista tehtävää hoitavia.

ASIANOSAISELLE TIEDOKSI:

Tämä päätös ei vapauta mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta. Asianomistajalle jää itsenäinen syyte- tai kanneoikeus. Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 14 §:n mukaan asianomistaja saa itse nostaa syytteen rikoksesta, josta esitutkintaviranomainen on päättänyt, ettei esitutkintaa toimiteta tai että se

keskeytetään taikka lopetetaan.
Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.
Tyytymätön voi harkintansa mukaan kannella päätöksestä.
Asiassa voidaan tehdä uusi harkinta, jos asiassa ilmenee uutta selvitystä.

TURKU

14.12.2020

Lisätietoja:

Markku Kukko
Tutkinnanjohtaja
0295446923

Päätöksestä on ilmoitettu

14.12.2020 kirjitse:

- ☒ Asianomistaja
☐ Rikoksesta epäilty
☒ Muu

Lounais-Suomen AVI/Niina Tainio